

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 96

van **MARTINE FOURNIER**

datum: 7 oktober 2021

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Conflicten tussen fietsers en voetgangers - Aanpak

Een gaststukje van een freelancejournalist in De Standaard ging zo hard over de tongen dat het zowel op Radio 1 als in de kranten werd opgepikt. Het gaat over de confrontatie tussen fietsers en voetgangers. De journalist ergerde zich blauw aan de manier waarop fietsers hem en zijn partner bijna van het zebrapad maaiden. Voor hem zijn de fietsers de nieuwe automobilisten.

De meningen over het onderwerp zijn verdeeld. De Fietzersbond pleit voor meer hoffelijkheid, maar volgens de organisatie worden fietsers en voetgangers door de indeling van onze publieke ruimte in conflict gedwongen. Wies Callens stelt: "We moeten het samen doen met smalle fiets- en voetpaden. Alles komt samen op een klein stukje restruimte en zo wordt conflict gecreëerd."

Een gelijkaardig verhaal zien we bij Tom Dhollander (van de Voetgangersbeweging). Hij stelt: "Wanneer lokale overheden meer ruimte willen voor fietsers, moeten andere weggebruikers aan ruimte inboeten. En daar wringt het: iedereen weet hoeveel wrevel ontstaat wanneer je aan parkeerplaatsen raakt. Dus snijdt men wat van het voetpad af, want dan blijft het relatief stil."

De reactie van de bonden deel ik maar deels, want wie bijvoorbeeld kijkt in de voetgangerszones op de centrale lanen in Brussel ziet ook conflicten tussen fietsers en voetgangers. Fietsers rijden er vaak zo snel voorbij en daar zijn geen auto's te bespeuren. Kortom, de openbare ruimte is beperkt en is vaak wat ze is. We zijn ervan overtuigd dat we moeten blijven inzetten op het STOP-principe: dat betekent nog altijd eerst stappers, dan trappers, dan openbaar en tot slot privévervoer. We moeten als overheid conflicten tussen de zwakke weggebruikers proberen te vermijden. Gaan we voor duidelijke afbakening of voor hoffelijkheid?

1. Hoe beoordeelt de minister het mediarelletje over fietsers en voetgangers?
2. Welke acties plant de minister om extra in te zetten op hoffelijkheid vanwege de weggebruikers?

ANTWOORD

op vraag nr. 96 van 7 oktober 2021

van **MARTINE FOURNIER**

1. Ik ontvang regelmatig meldingen of klachten van burgers die verband houden met onaangepast gedrag van fietsers. Meestal handelen die over een niet-aangepaste snelheid, het niet verlenen van voorrang, het dragen van oortjes of het gebruik van de smartphone op de fiets. Ook van voetgangers wordt wel eens gezegd dat ze vrij onverwacht de straat op lopen, zonder rekening te houden met naderend verkeer. In het verleden liepen al verschillende sensibiliseringscampagnes rond onaangepast verkeersgedrag van kwetsbare weggebruikers, waarop we verder moeten blijven inzetten en bv. ook in onze scholen wordt daar veel aandacht aan besteed. Daarnaast is het ook zo dat er steeds nieuwe vervoermiddelen in het straatbeeld verschijnen en dat onze wegcode hier niet altijd op is afgestemd. We moeten dus steeds alert zijn voor nieuwe fenomenen.

Tijdens de COVID-crisis zijn mensen zich meer te voet en per fiets gaan verplaatsen en vele lokale besturen hebben hierop ingespeeld door meer ruimte te creëren voor voetgangers en fietsers. Ik heb in 2020 budgetten vrijgemaakt om gemeenten actief te ondersteunen bij het nemen van kleine maatregelen met een grote impact ([Toolbox duurzame mobiliteit | Vlaanderen.be](#)).

Ook op jaagpaden worden lokaal problemen tussen snelle en trage gebruikers vastgesteld en daarom wordt er momenteel een visie uitgewerkt om het gedeeld gebruik van deze aantrekkelijke infrastructuur in goede banen te leiden.

In toepassing van het STOP-principe is het in eerste instantie aan de fietsers om rekening te houden met de voetgangers en zeer voorzichtig te zijn bij het naderen van de meest kwetsbaren, zoals kinderen en ouderen. Hoffelijkheid is de sleutel om ontmoetingen tussen fietsers, voortbewegingstoestellen en voetgangers veilig te laten verlopen. Gerichtte handhaving kan het sluitstuk zijn van een aanpak in zones waar regelmatig problemen worden vastgesteld.

Het feit dat de problematiek regelmatig in de media aan bod komt heeft ook een positieve zijde. Dit kan een sensibiliserend effect hebben en dit houdt lokale beleidsverantwoordelijken alert, zodat er tijdig maar zeker ook proportioneel kan ingegrepen worden.

2. Hoffelijkheid, respect en rekening houden met andere weggebruikers vormen een rode draad in onze verkeersveiligheidscampagnes. De campagnekalender voor volgend jaar is nog niet definitief goedgekeurd, maar in de voorlopige planning voorzien we in het voorjaar een campagne die focust op fietsveiligheid. Ook dit jaar sensibiliseerden we hieromtrent. Verspreid over Vlaanderen plaatsten we campagneborden die fietsers en automobilisten opriepen om meer aandacht te hebben voor elkaar en zo te zorgen voor veiliger verkeer.

Voor het initiatief werkten we samen met 194 Vlaamse steden en gemeenten die de campagne ondersteunden. We plaatsten meer dan 5200 campagneborden op zorgvuldig gekozen locaties. De campagne vroeg met een vriendelijke en positieve 'bedankt-knipoo'g' aandacht voor specifieke situaties die gevaarlijk kunnen zijn voor fietsers. Daarbij kan het gaan over automobilisten die op het fietspad staan, afslaan

zonder op de fietsers te letten of te weinig zijdelingse afstand houden bij het voorbijrijden van fietsers. Maar evengoed over fietsers die in het donker zonder verlichting rijden, de voorrangsregels niet naleven of hun snelheid niet aanpassen in de buurt van fietsende kinderen of senioren. Met deze campagne vroegen we beide groepen om meer oog te hebben voor elkaar. Door even in de rol van de andere weggebruiker te kruipen, wat extra aandacht te hebben en elkaar te bedanken kan iedereen mee het verschil maken. Alle campagnemateriaal kan u terugvinden op www.fietsveilig.be.

De door u geschetste problematiek over conflicten tussen fietsers en voetgangers kwam niet aan bod in deze campagne. Maar we nemen dit idee mee naar de voorbereiding van de volgende campagnes.

Ook in het Verkeersveiligheidsplan leg ik de nadruk op het verhogen van de verkeersveiligheid voor de actieve weggebruikers, waarbij we vanuit het STOP-principe de aandacht voor de voetganger in het verkeer verhogen. Binnen de geformuleerde maatregelen zal ik onder andere inzetten op een veilige voetgangersinfrastructuur om meer weggebruikers te stimuleren om zich op een duurzame manier te verplaatsen. Ik heb hierbij aandacht voor voetgangersnetwerken, waarbij de wegbeheerder voldoende brede en comfortabele voetpaden op maat van de verschillende weggebruikers, van alle leeftijden (8-80-norm), met of zonder beperkingen, voorziet (en onderhoudt).